

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KABUL EDİLEBİLİRLİK HAKKINDA KARAR

Başvuru No. 64816/11

Abdullah KIZILAY /TÜRKİYE

Başkan

Branko Lubarda,

Hâkimler

Jovan Ilievski,

Diana Sârcu

ve Bölüm Yazı İşleri Müdür Yardımcısı Hasan Bakırcı'nın katılımıyla 26 Nisan 2022 tarihinde Komite halinde toplanan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (İkinci Bölüm),

Türkiye Cumhuriyeti aleyhine açılan davanın temelinde, Türk vatandaşı ve 1976 doğumlu olan, Diyarbakır'da ikamet eden ve Diyarbakır Barosuna bağlı Avukat F. Üger tarafından temsil edilen Abdullah Kızılay'ın ("başvuran") 28 Haziran 2011 tarihinde, İnsan Hakları ve Temel

© T.C. Adalet Bakanlığı, 2022. Bu gayriresmî çeviri, Adalet Bakanlığı, İnsan Hakları Dairesi Başkanlığı tarafından yapılmış olup, Mahkeme açısından bağlayıcılığı bulunmamaktadır. Bu çeviri, davanın adının tam olarak belirtilmiş olması ve yukarıdaki telif hakkı bilgisiyle beraber olması koşulu ile Adalet Bakanlığı, İnsan Hakları Dairesi Başkanlığına atıfta bulunmak suretiyle ticari olmayan amaçlarla alıntılanabilir.

Özgürlüklerin Korunmasına İlişkin Sözleşme'nin ("Sözleşme") 34. maddesi uyarınca yapmış olduğu başvuruyu (no. 64816/11),

Türkiye temsilcisi olan, Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı İnsan Hakları Dairesi Başkanı Hacı Ali Açıkgül tarafından temsil edilen Türk Hükümetine ("Hükümet") bildirilmesine ilişkin kararı ve tarafların görüşlerini dikkate alarak,

Gerçekleştirilen müzakerelerin ardından aşağıdaki kararı vermiştir:

DAVANIN KONUSU

1. Başvuru, Yüksek Seçim Kurulunun (bundan sonra "YSK" olarak anılacaktır), başvuranın cezaya mahkûm edilmesi sebebiyle memnu haklarının iadesini kanıtlayıcı nitelikte bir belge sunmadığı gerekçesiyle, 12 Haziran 2011 tarihli genel seçimlerde adaylığını iptal etme yönündeki kararı ile ilgilidir.

2. YSK, başvuranın 25 Eylül 2008 tarihinde cezaya mahkûm edildiğini dikkate alarak, 17 Nisan 2011 tarihli kararla, başvuranın memnu haklarının iadesini kanıtlayan bir mahkeme kararı sunmadığını tespit etmiştir. Dolayısıyla, YSK, başvuranın bu seçimler için aday adaylığını iptal etmiştir.

3. YSK, 22 Nisan 2011 tarihinde, başvuranın söz konusu seçimlerde aday olabilmek için gerekli yasal şartları taşımadığı gerekçesiyle, ilgilinin itirazını reddetmiştir.

MAHKEMENİN DEĞERLENDİRMESİ

4. Başvuran, Sözleşme'ye Ek 1 No.lu Protokol'ün 3. maddesini ileri sürerek, 12 Haziran 2011 tarihli genel seçimlerde aday olma hakkından yoksun bırakıldığını iddia etmektedir.

5. Mevcut dava, oy verme hakkının pasif yönüyle, yani seçimlerde aday olma hakkı ile ilgilidir. Genel seçimlerde aday olma hakkına ilişkin olarak, Mahkeme tarafından kabul edilen yaklaşım esasen, bir kişinin

seçilebilirlikten yoksun bırakılmasını sağlayacak ulusal prosedürlerde herhangi bir keyfiliğin bulunmadığını tespit etmekle sınırlıdır (özellikle bk. *Ždanoka/Letonya* [BD], no. 58278/00, §§ 106-108 ve 115, AİHM 2006-IV, ve *Mugemangango/Belçika* [BD], no. 310/15, § 190, 10 Temmuz 2020).

6. Mahkeme, yürürlükte olan ilgili ulusal iç hukukun, genel seçimlerde aday olmak isteyen bir kişinin, özellikle, cezaya mahkûm edilmesi sebebiyle memnu haklarının iadesini kanıtlayan bir mahkeme kararını Yüksek Seçim Kuruluna sunması gerektiğini kaydetmektedir. Dolayısıyla genel seçimler için adaylık sunma prosedürü açıklayıcı niteliktedir. Her aday, yürürlükte olan Seçim Kanunu uyarınca, YSK tarafından tespit edilen ve onaylanan kanıtlayıcı belgeleri içeren bir adaylık dosyası sunmaktadır. Somut olayda, tarafların görüşlerinden ve YSK tarafından verilen kararlardan, ilgilinin, yürürlükte olan Seçim Kanunu uyarınca, öncesinde cezaya mahkûm edilmesi sebebiyle, 12 Haziran 2011 tarihli genel seçimlerde aday olabilmek için memnu haklarının iadesini onaylayan bir mahkeme kararı sunmadığı anlaşılmaktadır. Ayrıca taraflar, başvuranın bu yönde herhangi bir girişimde bulunmadığı hususuna itiraz etmemektedirler.

7. Bu nedenle Mahkeme, başvuranın 12 Haziran 2011 tarihli genel seçimlerde adaylığını sunması için gerekli yasal koşulları karşıladığına dair kanıtlayıcı nitelikte önemli bir belge sunmamış olması sebebiyle, YSK tarafından başvuranın adaylığına ilişkin yapılan incelemede herhangi bir keyfiliğin bulunmadığını tespit etmektedir.

8. Dolayısıyla, Mahkeme, davaya ilişkin olayların özel koşullarında, Sözleşme'ye Ek 1 No.lu Protokol'ün 3. maddesi anlamında, seçmenlerin serbest seçim hakkının ihlal edilmediği kanaatine varmaktadır.

9. Sonuç olarak, söz konusu şikâyet, açıkça dayanaktan yoksun olup, Sözleşme'nin 35. maddesinin 3. fıkrasının a) bendi ve 4. fıkrası uyarınca reddedilmelidir.

KIZILAY / TÜRKiYE KARARI

Bu gerekçelerle, Mahkeme, oy birliđiyle,

Başvurunun kabul edilemez olduğuna *karar vermiştir*.

İşbu karar, Fransızca dilinde tanzim edilmiş olup, 19 Mayıs 2022 tarihinde yazılı olarak bildirilmiştir.

Hasan Bakırcı
Yazı İşleri Müdür Yardımcısı

Branko Lubarda
Başkan